

Wyniki monitoringu modraszka erosa *Polyommatus (eros) eroides*

siedlisko modraszka erosa *Polyommatus (eros) eroides* (fot. B. Klejzerowicz)

1. Sprawozdanie z monitoringu modraszka erosa (eroidesa) *Polyommatus eros eroides* w Polsce

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Kod, nazwa polska i nazwa łacińska

4042 modraszek eros (eroides) *Polyommatus eros eroides*

2. Informacja w jakich regionach biogeograficznych występuje dany gatunek

Gatunek występuje w regionie biogeograficznym kontynentalnym

3. Koordynatorzy główni: obecni i w poprzednich badaniach

2011: Małgorzata Makomaska-Juchiewicz

2014: Małgorzata Makomaska-Juchiewicz

2018: Małgorzata Makomaska-Juchiewicz

4. Koordynatorzy krajowi: obecni i w poprzednich badaniach

2011: Marcin Sielezniew

2014: Marcin Sielezniew

2018: Marcin Sielezniew

5. Współpracownicy: obecni i w poprzednich badaniach

2011: brak

2014: brak

2018: brak

6. Eksperti lokalni: obecni i w poprzednich badaniach

2011: Cezary Bystrowski, Przemysław Klimczuk, Marcin Sielezniew

2014: Cezary Bystrowski, Bogdan Klejzerowicz, Marcin Sielezniew

2018: Bogdan Klejzerowicz, Marcin Sielezniew

7. Lata i miesiące obecnych i poprzednich badań z informacją, czy jeżeli były istotne różnice w porze badań oraz warunkach pogodowych pomiędzy kolejnymi powtórzeniami badań, to czy mogły one wpłynąć na różnice w wynikach badań:

2011: Warunki pogodowe mogą mieć wpływ na liczebność, ale biorąc pod uwagę brak jakichkolwiek obserwacji gatunku nie sposób określić ewentualnego efektu

2014: Warunki pogodowe mogą mieć wpływ na liczebność, ale biorąc pod uwagę brak jakichkolwiek obserwacji gatunku nie sposób określić ewentualnego efektu

2018: Warunki pogodowe mogą mieć wpływ na liczebność, ale biorąc pod uwagę brak jakichkolwiek obserwacji gatunku nie sposób określić ewentualnego efektu

8. Liczba stanowisk i obszarów Natura 2000 przypadająca na poszczególne etapy badań:

Tab. 1A. Liczba stanowisk przypadająca na poszczególne etapy badań dla gatunku modraszek eros (eroides) *Polyommatus eros eroides* w regionie biogeograficznym kontynentalnym, monitoring **skończony**

W latach (cykl)	Dokładnie w latach	Liczba stanowisk gatunku <u>modraszek eros (eroides) <i>Polyommatus eros eroides</i></u> monitorowanych w latach	Liczba usuniętych	Liczba dodanych	Liczba niemonitorowanych (i nieusuniętych)	Uwagi
2009-2012	2011	3	-	-	-	Stanowiska, na których gatunek był obserwowany w nieodległej przeszłości.
2013-2014	2014	5	-	2	-	dodano dwie nowe lokalizacje z potencjalnie sprzyjającymi warunkami siedliskowymi
2015-2018	2018	3	2	-	-	usunięto lokalizacje ze względu na nie sprzyjające warunki siedliskowe

Tab. 1B. Liczba obszarów Natura 2000 przypadająca na poszczególne etapy badań dla gatunku modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides w regionie biogeograficznym kontynentalnym, monitoring **skończony**

W latach (cykl)	Dokładnie w latach	Liczba obszarów Natura 2000 z gatunkiem <u>modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides</u> monitorowanych w latach	Liczba usuniętych	Liczba dodanych	Liczba niemonitorowanych (i nieusuniętych)	Uwagi
2009-2012	2011	2	-	-	-	-
2013-2014	2014	3	-	1	-	-
2015-2018	2018	3	-	-	-	-

9. Informacja czy była zmieniana metodyka, w tym waloryzacja oraz kiedy i na czym polegała;

W pracach monitoringowych w latach 2018 (podobnie jak w roku 2014) zastosowano metodykę opisaną w przewodniku metodycznym GIOŚ. Metodyka ta różni się nieco od zastosowanej w pierwszym etapie prac monitoringowych w 2011 w zakresie przyjętych wskaźników stanu siedliska. W 2011 roku badano dodatkowo 1 wskaźnik siedliskowe: *struktura roślinności*. W metodyce opisanej w przewodniku zrezygnowano z określania tego wskaźnika.

10. Informacja o ewentualnym wykorzystaniu wyników z innych projektów

Nie wykorzystywano

11. Reprezentatywność wyników pod względem lokalizacji, ocena właściwego rozmieszczenia

W latach 2018 prace przeprowadzono na 3 stanowiskach (wszystkie w regionie biogeograficznym kontynentalnym). W stosunku do poprzedniego etapu monitoringu (2014), w którym monitorowano 5 stanowisk, zrezygnowano z monitoringu dwóch stanowisk z powodu braku obserwacji gatunku oraz relatywnie słabych warunków siedliskowych. We wstępnym etapie prac w 2011 r. monitorowano 3 stanowiska.

Badane początkowo stanowiska obejmowały miejsca ostatnich historycznych obserwacji gatunku (Puszcza Knyszyńska, południowe przedpole Puszczy Białowieskiej) i były reprezentatywne względem tych zasobów. Później poszukiwano gatunku również w Czerwonym Borze, który nigdy nie był badanych pod kątem obecności modraszka erosa (w przeszłości użytkowany, jako poligon wojskowy), a w którym to obszarze odnaleziono populacje szlaczkonია szafrańca – gatunku charakteryzującego się podobnymi do modraszka erosa wymaganiami siedliskowymi. W związku z tym można stwierdzić, że dołożono starań, aby zweryfikować obecność modraszka erosa w Polsce.

Mapa rozmieszczenia stanowisk monitoringowych

1. Sprawozdanie z monitoringu modraszka erosa (eroidesa) *Polyommatus eros eroides* w regionie biogeograficznym kontynentalnym

II.A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISK

Tab. 2. Oceny: stanu ochrony, jego parametrów i wskaźników łącznie na stanowiskach w regionie biogeograficznym **kontynentalnym** w różnych okresach badawczych dla gatunku modraszek eros (eroides) *Polyommatus eros eroides* – monitoring **skończony**

Nazwa parametru/ Stan ochrony	Nazwa wskaźnika*/ Nazwa parametru	OCENA stanu gatunku <u>modraszek eros (eroides) <i>Polyommatus eros eroides</i></u> na stanowiskach												Suma monitorowanych stanowisk			
		Liczba stanowisk z daną oceną:															
		FV			U1			U2			XX			poprzednio		teraz	
		poprzednio	teraz		poprzednio	teraz		poprzednio	teraz		poprzednio	teraz					poprzednio
		2011	2014	2018	2011	2014	2018	2011	2014	2018	2011	2014	2018	2011	2014	2018	2011
Populacja	indeks liczebności	-	-	-	-	-	-	1	5	3	-	-	-	1	5	3	
	izolacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	3	3	5	3	
	liczba obserwowanych osobników Parametr: Populacja	-	-	-	-	-	-	3	5	3	-	-	-	3	5	3	
Siedlisko gatunku	baza pokarmowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	3	3	5	3	
	struktura roślinności*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	-	
	zarastanie przez drzewa i krzewy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	3	3	5	3	
	Parametr: Siedlisko gatunku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	3	3	5	3	
Perspektywy ochrony		-	-	-	-	-	-	3	5	3	-	-	-	3	5	3	
STAN OCHRONY (Ocena ogólna)		-	-	-	-	-	-	3	5	3	-	-	-	3	5	3	

*Wskaźniki badane wyłącznie w 2011 r.

Uwaga: W 2011 roku badano dodatkowo wskaźnik siedliskowy: *struktura roślinności*. W metodyce opisanej w przewodniku zrezygnowano z określania tego wskaźnika.

Tab. 2.A. Podsumowanie zmian ocen stanu ochrony, parametrów i wskaźników łącznie tylko na tych stanowiskach, na których powtarzano badania, w regionie biogeograficznym **kontynentalnym** w różnych okresach badawczych dla gatunku modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides - monitoring **skończony**

Nazwa wskaźnika/ parametru/ Stan ochrony	ZMIANY OCEN gatunku <u>modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides</u>									Suma stanowisk, na których powtarzano badania
	Liczba stanowisk z daną zmianą, w tym rzeczywistą									
	poprawa			pogorszenie			zmiana z oceny XX	zmiana na ocenę XX	brak zmian	
	o 1 stopień	o 2 stopnie (z U2 na FV)	Razem poprawa	o 1 stopień	o 2 stopnie (z FV na U2)	Razem pogorszenie				
indeks liczebności	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
izolacja	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
liczba obserwowanych osobników	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Parametr: Populacja	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
baza pokarmowa	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
zarastanie przez drzewa i krzewy	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Parametr: Siedlisko gatunku	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Perspektywy ochrony	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
STAN OCHRONY (Ocena ogólna)	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
UWAGI: np. podanie informacji o zmianach pozornych	brak uwag									

PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISK

II.A.1 Wskaźniki stanu ochrony, aktualne oddziaływania i przewidywane zagrożenia w regionie biogeograficznym kontynentalnym na stanowiskach

1. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników populacji na stanowiskach

Indeks liczebności

Wartość wskaźnika na wszystkich stanowiskach wynosiła niezmiennie 0 ze względu na brak obserwacji gatunku.

Izolacja

Nieznana, ze względu na brak jakichkolwiek informacji o występowaniu gatunku zarówno w Polsce jak i krajach ościennych.

Liczba obserwowanych osobników

Wartość wskaźnika na wszystkich stanowiskach wynosiła niezmiennie 0 ze względu na brak obserwacji gatunku.

2. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników siedliska gatunku na stanowiskach

Baza pokarmowa

Na wszystkich stanowiskach szczerzeń występował nielicznie i nierównomiernie, a jego pokrycie było szanowane na co najwyżej 5%. Wskaźnik ten nie uległ specjalnym zmianom za wyjątkiem stanowiska Jelonka, gdzie w 2014 r. był szacowany na 15%. Trzeba jednak podkreślić, że szacowanie jest trudne ze względu na brak gatunku oraz związaną z tym niemożliwość wyznaczenia granic potencjalnego siedliska. Ze względu na brak waloryzacji dla tego wskaźnika ocena była i pozostaje nieznana (XX).

Struktura roślinności

Wskaźnik ten był oceniany jedynie w 2011 r.

Zarastanie przez drzewa i krzewy

Nie odnotowano istotnych zmian w przypadku trzech monitorowanych powtórnie stanowisk. Podobnie jak w przypadku bazy pokarmowej szacowanie jest trudne z tych samych powodów i dla jednego stanowiska (Czerwon Bór) nie było w ogóle wykonywane. Ze względu na brak waloryzacji dla tego wskaźnika ocena była i pozostaje nieznana (XX).

3. Stan i zmiany w czasie poszczególnych aktualnych oddziaływań dla gatunku na stanowiskach

Wszystkie trzy monitorowane powtórnie stanowiska znajdują się na terenach leśnych, ale różnią się znacząco charakterem użytkowania. W przypadku Czerownego Boru mamy do czynienia z wycinką (może prowadzić do odtwarzania potencjalnych siedlisk), Jelonki brak użytkowania, a co za tym idzie niekorzystna sukcesja lasu, zaś Łużany są utrzymywane w stanie bezleśnym w ramach konserwacji pasa technologicznego pod linią energetyczną. Nowym negatywnym oddziaływaniem jest Uprawa – fragment jednego ze stanowisk (Łużany) został zaorany i przekształcony w pole (w 2018 r – uprawa gryki).

4. Stan i zmiany w czasie w zakresie i intensywności poszczególnych przewidywanych zagrożeń dla gatunku na stanowiskach.

Trudno mówić o zagrożeniach biorąc pod uwagę brak gatunku, stąd też w 2018 r. nie jest już wymieniany czynnikoi związany z kolekcjonerstwem. Zagrożenia dla potencjalnych siedlisk są związane z sukcesją ekologiczną, odnowieniami oraz uprawą i nie ulegają one specjalnym zmianom w czasie.

II.A.2. Stan ochrony i jego parametry w regionie biogeograficznym kontynentalnym - na stanowiskach

1. Stan i zmiany w czasie parametru populacji na stanowiskach

Ze względu na brak gatunku ocena tego parametru była i pozostaje zła (U2).

2. Stan i zmiany w czasie parametru siedliska gatunku na stanowiskach

Brak gatunku uniemożliwia waloryzację stanu siedliska, a w związku z tym ocena tego parametru nie jest w dalszym ciągu możliwa (XX).

3. Stan i zmiany w czasie parametru perspektyw ochrony gatunku na stanowiskach

Ze względu na brak gatunku oraz realnych szans na rekolonizację potencjalnych siedlisk ocena tego parametru była i pozostaje zła (U2).

4. Stan ochrony gatunku i jego zmiany w czasie na stanowiskach

Z uwagi na brak gatunku oraz negatywne perspektyw ochrony ogólna ocena stanu ochrony jest niezmiennie zła (U2).

II.B. POZOSTAŁE TABELI NA POZIOMIE STANOWISKO

Tab. 3. Oceny: stanu ochrony i jego parametrów na poszczególnych stanowiskach w regionie biogeograficznym **kontynentalnym** dla gatunku modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides - monitoring **skończony**

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	OCENY gatunku <u>modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides</u> na poszczególnych stanowiskach*														
						Populacja			Siedlisko gatunku			Perspektywy ochrony			Stan ochrony (ocena ogólna)					
						poprzednio	teraz	w	poprzednio	teraz	w	poprzednio	teraz	w	poprzednio	teraz	w			
						W roku 2011	w roku 2014	w roku 2018	W roku 2011	w roku 2014	w roku 2018	W roku 2011	w roku 2014	w roku 2018	W roku 2011	w roku 2014	w roku 2018			
1.	PLH200018	Czerwony Bór	podlaskie	5590	Czerwony Bór	-	U2	U2	-	XX	XX	-	U2	U2	-	U2	U2			
2.	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	podlaskie	4193	Grzybowce	U2	U2	-	XX	XX	-	XX	U2	-	U2	U2	-			
3.	PLH200019	Jelonka	podlaskie	3489	Jelonka (rezerwat)	U2	U2	U2	XX	XX	XX	XX	U2	U2	U2	U2	U2			
4.	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	podlaskie	4443	Łużany	U2	U2	U2	XX	XX	XX	XX	U2	U2	U2	U2	U2			
5.	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	podlaskie	5781	Zubry	-	U2	-	-	XX	-	-	U2	-	-	U2	-			
Suma poszczególnych ocen stanowisk					FV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
					U1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
					U2	3	5	3	-	-	-	3	5	3	3	5	3	3	5	3
					XX	-	-	-	3	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM liczba ocenianych stanowisk/ ocen						3	5	3	3	5	3	3	5	3	3	5	3			

Uwagi: We wstępnym etapie prac (2011) monitorowano 3 stanowiska, w kolejnym etapie 5 stanowisk, włączając do monitoringu stanowiska Czerwony Bór i Zubry. W roku 2018 zbadano 3 stanowiska, przy czym wyłączono z monitoringu 2 stanowiska (Grzybowce i Zubry) z powodu niskiej jakości potencjalnego siedliska (odpowiednio: znaczne zacielenie oraz deficyt roślin żywicielskich gąsienic oraz roślin nektarodajnych)

* Brak oceny oznacza, że stanowisko nie było badane w danym sezonie monitoringowym

Wyróżnienie różnic w ocenach: Kolorem niebieskim wyróżniono oceny bez zmian we wszystkich 3 dotychczasowych etapach prac monitoringowych.

Inne uwagi: brak

II.A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE OBSZARÓW NATURA 2000

Tab. 6. Oceny: stanu ochrony, jego parametrów i wskaźników łącznie na obszarach Natura 2000 w regionie biogeograficznym **kontynentalnym** w różnych okresach badawczych dla gatunku modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides - monitoring **skończony**

Nazwa parametru/ Stan ochrony	Nazwa wskaźnika/ Nazwa parametru	OCENA stanu gatunku modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides w obszarach Natura 2000											Suma monitorowanych obszarów Natura 2000			
		Liczba obszarów Natura 2000 z daną oceną:														
		FV			U1			U2			XX		poprzednio		teraz	
		poprzednio 2011	2014	2018	poprzednio 2011	2014	2018	poprzednio 2011	2014	2018	poprzednio 2011	2014	2018	poprzednio 2011	2014	2018
Populacja	indeks liczebności		-	-		-	-		2	3		1	-		3	3
	izolacja		-	-		-	-		-	-		3	3		3	3
	liczba obserwowanych osobników		-	-		-	-		3	3		-	-		3	3
	Parametr: Populacja		-	-		-	-		3	3		-	-		3	3
Siedlisko gatunku	baza pokarmowa		-	-		-	-		-	-		3	3		3	3
	zarastanie przez drzewa i krzewy		-	-		-	-		-	-		3	3		3	3
	Parametr: Siedlisko gatunku		-	-		-	-		-	-		3	3		3	3
Perspektywy ochrony			-	-		-	-		2	3		1	-		3	3
STAN OCHRONY (Ocena ogólna)			-	-		-	-		3	3		-	-		3	3

Tab. 6A. Podsumowanie zmian ocen stanu ochrony i parametrów na obszarach Natura 2000, na których powtarzano badania, w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla gatunku modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides - monitoring **skończony**

Nazwa parametru /Stan ochrony	ZMIANY OCEN gatunku <u>modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides</u>									Suma obszarów Natura 2000, których monitoring powtarzano
	Liczba obszarów Natura 2000 z daną zmianą, w tym rzeczywistą									
	poprawa			pogorszenie			Zmiana z oceny XX	Zmiana na ocenę XX	Brak zmian	
	o 1 stopień	o 2 stopnie	Razem	o 1 stopień	o 2 stopnie	Razem				
Parametr: Populacja	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Parametr: Siedlisko gatunku	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Perspektywy ochrony	-	-	-	-	-	-	1	-	2	3
STAN OCHRONY (Ocena ogólna)	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
UWAGI: np. podanie informacji o zmianach pozornych										

OMÓWIENIE I PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE OBSZARÓW NATURA 2000

Stanowiska monitorowane w 2018 r. były zlokalizowane na terenie 3 obszarów Natura2000, po jednym stanowisku w każdym obszarze. Stanowiska te uznano za najlepsze potencjalne miejsca występowania gatunku na obszarze z uwagi na najmniej odległe w czasie obserwacje lub też potencjalne siedlisko (Czerwony Bór). Można więc uznać, że są w jakimś sensie reprezentatywne.

III.A.1. Wskaźniki stanu ochrony, aktualne oddziaływania i przewidywane zagrożenia w regionie biogeograficznym kontynentalnym

1. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników populacji na obszarach Natura 2000

Indeks liczebności

Brak gatunku na monitorowanych stanowiskach oraz brak informacji o jego obecności we wszystkich trzech obszarach. Ocena zła (U2) - bez zmian.

Izolacja

Brak informacji o występowaniu gatunku gdziekolwiek w Polsce oraz również w sąsiedniej Białorusi. Ocena nieznana (XX) - bez zmian.

Liczba obserwowanych osobników

Brak gatunku na monitorowanych stanowiskach oraz brak informacji o jego obecności we wszystkich trzech obszarach. Ocena zła (U2) - bez zmian.

2. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników siedliska gatunku na obszarach Natura 2000

Baza pokarmowa

W przypadku wszystkich trzech obszarów ocena nieznana (XX) - bez zmian.

Zarastanie przez drzewa i krzewy

W przypadku wszystkich trzech obszarów ocena nieznana (XX) - bez zmian.

3. Stan i zmiany w czasie w zakresie poszczególnych aktualnych oddziaływań dla gatunku na obszarach Natura 2000

Identycznie jak w przypadku stanowisk (monitorowano po jednym stanowisku w obszarze).

4. Stan i zmiany w czasie w zakresie i intensywności poszczególnych przewidywanych zagrożeń dla gatunku na obszarach Natura 2000

Identycznie jak w przypadku stanowisk (monitorowano po jednym stanowisku w obszarze).

III.A.2. Stan ochrony i jego parametry w regionie biogeograficznym kontynentalnym - na obszarach Natura 2000

1. Stan i zmiany w czasie parametru populacji na obszarach Natura 2000

W przypadku wszystkich trzech obszarów ocena zła (U2) - bez zmian.

2. Stan i zmiany w czasie parametru siedliska gatunku na obszarach Natura 2000

W przypadku wszystkich trzech obszarów ocena nieznana (XX) - bez zmian.

3. Stan i zmiany w czasie parametru perspektyw ochrony gatunku na obszarach Natura 2000

W przypadku wszystkich trzech obszarów ocena zła (U2) - bez zmian.

4. Stan ochrony gatunku i jego zmiany w czasie

W przypadku wszystkich trzech obszarów ocena zła (U2) - bez zmian.

III.B. POZOSTAŁE TABELY DOTYCZĄCE OBSZARÓW NATURA 2000

Tab. 7. Oceny: stanu ochrony i jego parametrów na poszczególnych obszarach Natura 2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym dla gatunku modraszek eros (*eroides*) *Polyommatus eros eroides* - monitoring **skończony**

-	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Liczba stanowisk w obszarze Natura 2000			Województwo ew. kraina geograficzna	OCENY gatunku <i>modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides</i> na poszczególnych obszarach Natura 2000											
			Poprzednio		Teraz		Populacja			Siedlisko gatunku			Perspektywy ochrony			Stan ochrony (ocena ogólna)		
			2011	2014	2017		2011	2014	2018	2011	2014	2018	2011	2014	2018	2011	2014	2018
1.	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	2	3	1	podlaskie	-	U2	U2	-	XX	XX	-	XX	U2	-	U2	U2
2.	PLH200018	Czerwony Bór	-	1	1	podlaskie	-	U2	U2	-	XX	XX	-	U2	U2	-	U2	U2
3.	PLH200019	Jelonka	1	1	1	podlaskie	-	U2	U2	-	XX	XX	-	U2	U2	-	U2	U2
						FV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
						U1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
						U2	-	3	3	-	-	-	-	2	3	-	3	-
						XX	-	-	-	-	3	3	-	1	-	-	-	-
						Suma obszarów	-	3	3	-	3	3	-	3	3	-	3	3

Uwagi: W pierwszym etapie prac w 2011 r. badano stanowiska położone na terenie 2 obszarów N2000, ale nie sporządzono dla nich raportów rocznych.

* Brak oceny oznacza, że w obszarze Natura 2000 nie badano stanowisk w danym sezonie monitoringowym

Wyróżnienie różnic w ocenach: brak

Inne uwagi: brak

IV. PODSUMOWANIE INFORMACJI O STWIERDZONYCH GATUNKACH OBCYCH

Tab. 10. Lista gatunków obcych stwierdzonych łącznie na stanowiskach w trakcie monitoringu gatunku modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides monitoring **skończony**

Oceniony Obszar Natura 2000*	Id stanowiska	Stanowisko gatunku <u>modraszek eros (eroides)</u> <u>Polyommatus eros eroides)</u>	Obserwowane GATUNKI OBCE**				
			Nazwa polska	Nazwa łacińska	Poprzednio 2011	Teraz 2014	Teraz 2018
Rośliny							
Czerwony Bór	5590	Czerwony Bór	Czeremcha amerykańska	Padus serotina (Erhr) Borkh.		+	+
Ostoja Knyszyńska	5781	Zubry	Nawłóć kanadyjska	Solidago canadensis L.		+	-

* Brak wpisanego obszaru oznacza, że stanowisko jest położone poza siecią Natura 2000.

** Obecność gatunku obcego zaznaczono, jako „+”, a jego nie stwierdzenie w danym sezonie, jako „-”. Brak wpisu oznacza, że stanowisko nie było w ogóle badane w danym sezonie monitoringowym.

Tab. 10A. Porównanie stwierdzonych gatunków obcych na stanowiskach gatunku modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides z poprzednimi latami - monitoring **skończony**

L.p.	STWIERDZONE		Liczba stanowisk		
	GATUNKI OBCE NA STANOWISKACH GATUNKU <u>modraszek eros (eroides) Polyommatus eros eroides</u>		Poprzednio		Teraz
	Nazwa polska	Nazwa łacińska	2011	2014	2018
Rośliny					
1.	Czeremcha amerykańska	Padus serotina (Erhr) Borkh.		1	1
2.	Nawłóć kanadyjska	Solidago canadensis L.		1	-

PODSUMOWANIE INFORMACJI O STWIERDZONYCH GATUNKACH OBCYCH

Jedynym gatunkiem obcym stwierdzonym w 2018 r. na monitorowanych stanowiskach była czeremcha amerykańska w Czerwonym Borze (podobnie jak w 2014 r.)

V. UWAGI DO METODYKI I EWENTUALNE PROPOZYCJE ZMIAN NA PODSTAWIE PROWADZONYCH BADAŃ

Z dużym prawdopodobieństwem gatunek wyginął w Polsce, a w związku z tym planowanie dalszego monitoringu wydaje się być w tym momencie bezcelowe.

VI. SKUTECZNOŚĆ PODJĘTYCH DZIAŁAŃ OCHRONNYCH ORAZ PROPOZYCJE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Działania ochronne nie były prowadzone, a propozycje takowych są bezcelowe biorąc pod uwagę wyginiecie gatunku.

VII. INNE UWAGI

Brak

VIII. WYKONAWCY MONITORINGU

Tab. 11. Eksperci lokalni badanych stanowisk gatunku modraszek eros (eroides) Polymmatius eros eroides wg obszarów Natura 2000 w regionie biogeograficznym **kontynentalnym** - monitoring **skończony**

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <u>modraszek eros (eroides) Polymmatius eros eroides</u>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (<i>wykonawcy monitoringu</i>)**		
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio		teraz
						w roku 2011	w roku 2014	w latach 2018
1.	PLH200018	Czerwony Bór	podlaskie	5590	Czerwony Bór		Bogdan Klejzerowicz, M.Sielezniew	Bogdan Klejzerowicz
2.	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	podlaskie	4193	Grzybowce	Marcin Sielezniew, Przemysław Klimczuk	Marcin Sielezniew	-
3.	PLH200019	Jelonka	podlaskie	3489	Jelonka (rezerwat)	Cezary Bystrowski, Marcin Sielezniew	Cezary Bystrowski, Marcin Sielezniew	Marcin Sielezniew
4.	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	podlaskie	4443	Łużany	Przemysław Klimczuk, Marcin Sielezniew	Marcin Sielezniew	Marcin Sielezniew
5.	PLH200006	Ostoja Knyszyńska	podlaskie	5781	Zubry		Marcin Sielezniew	-

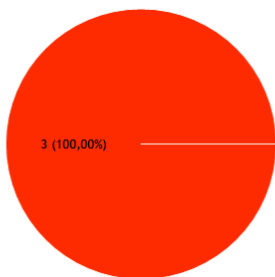
* Wyłuszczone drukiem zaznaczono stanowiska badane w monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych PMS po raz pierwszy w latach 2018.

** Brak wykonawcy oznacza, że stanowisko nie było monitorowane w danym okresie prac.

IX. SYNTETYCZNE PODSUMOWANIE WYNIKÓW MONITORINGU GATUNKU

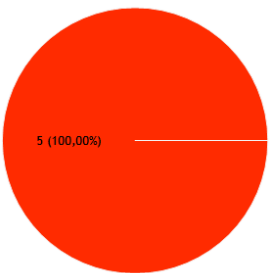
REGION KONTYNETALNY

Populacja 2018

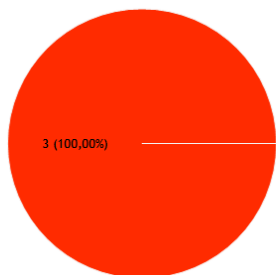
■ FV – stan właściwy ■ U1– stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznan

Populacja 2014

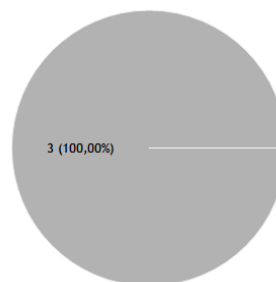
■ FV – stan właściwy ■ U1– stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznan

Populacja 2011

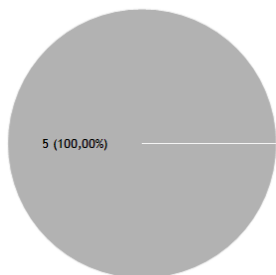
FV – stan właściwy U1 – stan niezadowolający U2 – stan zły XX – stan nieznan

Siedlisko 2018

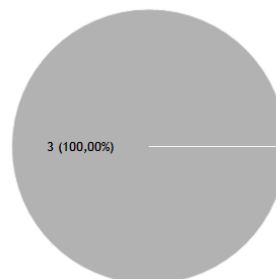
FV – stan właściwy U1 – stan niezadowolający U2 – stan zły XX – stan nieznan

Siedlisko 2014

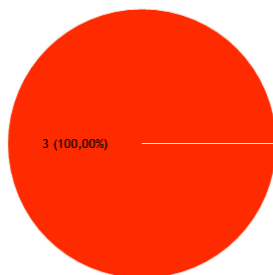
■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznaný

Siedlisko 2011

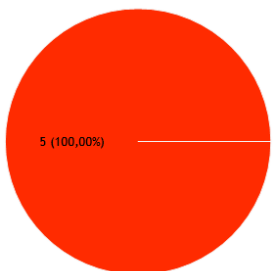
■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznaný

Perspektywy ochrony 2018

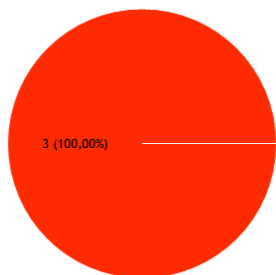
FV – stan właściwy   U1 – stan niezadowolający   U2 – stan zły   XX – stan nieznan

Perspektywy ochrony 2014

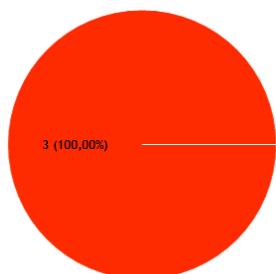
FV – stan właściwy   U1 – stan niezadowolający   U2 – stan zły   XX – stan nieznan

Perspektywy ochrony 2011

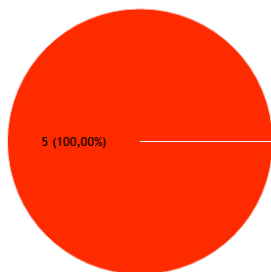
■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznanym

Ocena ogólna 2018

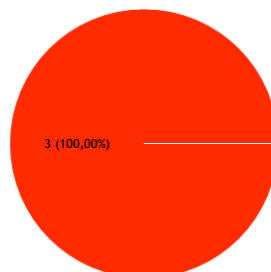
■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznanym

Ocena ogólna 2014

■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznan

Ocena ogólna 2011

■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznan

Region kontynentalny

Populacja

W 2018 r. gatunek nie został znaleziony na żadnym monitorowanym stanowisku i nie ma również żadnej informacji o jego obserwacjach w regionie kontynentalnym w ostatnich latach.

W świetle wyników monitoringu stan populacji gatunku w regionie biogeograficznym kontynentalnym należy ocenić jako zły.

Siedlisko

Wyginięcie gatunku uniemożliwia waloryzację stanu siedliska

W świetle wyników monitoringu stan siedlisk gatunku w regionie biogeograficznym kontynentalnym należy ocenić jako nieznan.

Perspektywy ochrony

Gatunek z bardzo dużym prawdopodobieństwem wyginął, a szanse na rekolonizację polskich stanowisk są znikome.

W związku z tym perspektywy ochrony gatunku w regionie biogeograficznym kontynentalnym proponuje się ocenić tylko jako złe.

Ocena ogólna

Gatunek można uznać za prawdopodobnie wymarły w Polsce.

W świetle wyników monitoringu stan gatunku w regionie biogeograficznym kontynentalnym należałoby ocenić jako zły.